

Ο ρόλος των ΜΜΕ στη διαμόρφωση της σύγχρονης κοινωνίας.

Απαντήσεις

A. Ο συγγραφέας αναλύει το ρόλο των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης υποστηρίζοντας ότι επιδρούν καταλυτικά στη συγκρότηση της προσωπικότητας και στη διαμόρφωση της κοινωνικοπολιτικής κατάστασης (Θέμα του κειμένου και Θέση του συγγραφέα). Αρχικά, επισημαίνει ότι λειτουργούν ως κύριος παράγοντας κοινωνικοποίησης του ατόμου, διότι επιδρούν στο υποσυνείδητο εξουδετερώνοντας τη λογική (2^η). Αυτό συνεπάγεται την υποταγή του ανθρώπου στα κελεύσματα των Μέσων που, προβάλλοντας υλιστικά πρότυπα, τον οδηγούν στη μαζοποίηση (3^η). Ως αποτέλεσμα, η προσωπικότητα διαβρώνεται ηθικά, απομακρύνεται από τις ανθρωπιστικές αξίες και αυξάνεται η κοινωνική παθogenεία (4^η). Τέλος, ο συγγραφέας υπογραμμίζει ότι τα Μέσα Ενημέρωσης αποτελούν πηγή παραπληροφόρησης εξυπηρετώντας συμφέροντα, με αποτέλεσμα τη χειραγώγηση της σκέψης του πολίτη και την υπονόμευση του δημοκρατικού πολιτεύματος (5^η).

B1. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης προβάλλουν ως ανθρώπους επιτυχημένους αυτούς οι οποίοι έχουν εξασφαλίσει πολλά υλικά αγαθά. Η απόκτηση των αγαθών αυτών ενδέχεται να έχει πραγματοποιηθεί ακόμα και με ανέντιμο τρόπο. Τα πρότυπα, επομένως, είναι υλιστικά. Αντιθέτως, τα Μέσα Ενημέρωσης δεν προβάλλουν ως επιτυχημένους τους ανθρώπους που πραγματοποιούν κοινωνικό έργο ούτε τους πνευματικούς ηγέτες. Έτσι, αναπτύσσονται ο υλισμός και η κοινωνική παθogenεία.

B2.

1^η: Η διάπλαση του ατόμου και της κοινωνικοπολιτικής κατάστασης από τα Μ.Μ.Ε.

2^η: Τα Μ.Μ.Ε. ως βασικός παράγοντας κοινωνικοποίησης.

3^η: Προβολή υλιστικών προτύπων από τα Μ.Μ.Ε.

4^η: Ανάπτυξη κοινωνικής παθogenείας λόγω προβολής υλιστικών προτύπων από τα Μ.Μ.Ε.

5^η: Υπόσκαψη της δημοκρατίας λόγω της παραπληροφόρησης από τα Μ.Μ.Ε.

Γ1. Σήμερα, τα ΜΜΕ λειτουργούν ως ένας εκ των βασικών συντελεστών κοινωνικοποίησης, που βαθμιαία εκτοπίζει τους παραδοσιακούς φορείς της. Αυτό συμβαίνει διότι χρησιμοποιούν τη δύναμη της εικόνας για να επηρεάσουν τη σκέψη του ανθρώπου υποβάλλοντας στο υποσυνείδητο πρότυπα συμπεριφοράς και κοινωνικές αξίες. Επομένως, με τον καθημερινό καταϊγισμό μηνυμάτων ρυθμίζουν την κοινωνική συμπεριφορά του ατόμου υποσκελίζοντας το ρόλο της οικογένειας και του σχολείου.

Γ2α. 1) «Με τον τρόπο αυτό δε διαμορφώνονται πρόσωπα, αλλά προσωπεία, μάσκες ανθρωποειδών.»

2) «όργανα αποβλάκωσης και χειρισμού ενός ανθρώπινου πολτού.»

Γ2β. Χρησιμοποιώντας μεταφορικά τη γλώσσα, ο πομπός απευθύνεται στο συναίσθημα του δέκτη και τού παρέχει αισθητική απόλαυση. Επίσης, προσπαθεί να τον προβληματίσει για τα αρνητικά γνωρίσματα των Μ.Μ.Ε.

Δ.

Αξιότιμοι κύριοι δημοσιογράφοι,

Αποτελεί πραγματικότητα ότι τα Μέσα Ενημέρωσης διαδραματίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο στη σύγχρονη εποχή. Αυτό συμβαίνει, διότι η εποχή μας είναι η εποχή της πληροφόρησης και οι άνθρωποι αναζητούν διαρκώς την γνώση. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, αποστολή των Μέσων είναι ή θα έπρεπε να είναι η πλουραλιστική και, κατά το δυνατό, αντικειμενική ενημέρωση. Ωστόσο, αποτελεί κοινό τόπο ότι η πληροφόρηση από κοινωνικό αγαθό έχει μετατραπεί σε εμπόρευμα και ποικίλοι παράγοντες ευθύνονται γι' αυτό. Ως ένας απλός δέκτης της Ενημέρωσης, θα επιθυμούσα να σας αναφέρω ορισμένους.

Αρχικά, σημαντική ευθύνη έχουν οι δημοσιογράφοι, διότι είναι αλήθεια ότι δεν διαθέτουν πάντα τις απαραίτητες γνώσεις για το ζήτημα που πραγματεύονται. Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις δεν πραγματοποιούν ολοκληρωμένη έρευνα για το θέμα το οποίο πρόκειται να δημοσιοποιήσουν, διότι πιέζονται από τους ανωτέρους τους να το παρουσιάσουν σύντομα. Έτσι, οι πληροφορίες που παρουσιάζουν δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Ένας ακόμα λόγος είναι ότι δεν παρουσιάζουν τις θέσεις των πολιτικών παρατάξεων με αντικειμενικότητα, διότι έχουν συγκεκριμένες πολιτικές προτιμήσεις και εξυπηρετούν πολιτικά συμφέροντα, όπως η άκριτη (=χωρίς κριτική σκέψη) ψήφος σε ορισμένες παρατάξεις. Για αυτόν τον λόγο, προβάλλουν μόνο τα θετικά γνωρίσματα της παράταξης που υποστηρίζουν και αποκρύπτουν τα αρνητικά. Επίσης, συχνά παρουσιάζουν τα αρνητικά γνωρίσματα σαν θετικά.

Ακόμα, έχει παρατηρηθεί ότι πολλάκις/συχνά έχουν εξυπηρετήσει διάφορα οικονομικά συμφέροντα και συχνά ορισμένοι δημοσιογράφοι δωροδοκούνται από τους οικονομικά ισχυρούς για να παρουσιάσουν διαστρεβλωμένα γεγονότα. Για αυτόν τον λόγο, δεν κινητοποιούνται για την καταπολέμηση των οικονομικών ανισοτήτων εις βάρος των οικονομικά ασθενών τάξεων. Αντίθετα, όταν οι οικονομικά ισχυροί πραγματοποιούν

παράνομες ενέργειες, τα Μέσα Ενημέρωσης δεν τις προβάλλουν ή τις παρουσιάζουν ως αξιόλογες.

Παρόλα αυτά, αξιότιμοι κύριοι δημοσιογράφοι, υφίστανται/υπάρχουν τρόποι με τους οποίους η κατάσταση δύναται/είναι δυνατόν να βελτιωθεί.

Αρχικά, είναι απαραίτητη η κατάρτιση των δημοσιογράφων, ώστε να γνωρίζουν σε βάθος το θέμα που παρουσιάζουν και να βοηθούν έτσι τους δέκτες της ενημέρωσης να ενημερώνονται κατάλληλα για αυτό. Σε άμεση συνάρτηση με αυτό, είναι και το ότι αρμόζει να πραγματοποιούν ολοκληρωμένη έρευνα για το αντικείμενό τους και να το εξετάζουν από όλες του τις πλευρές, πριν το δημοσιοποιήσουν.

Ένας επιπλέον τρόπος είναι η διάδοση και διαφύλαξη του ανεκτίμητου αγαθού της παιδείας. Είναι ωφέλιμο στον χώρο του σχολείου να σχολιάζονται με αντικειμενικότητα τα σημαντικά γεγονότα της επικαιρότητας. Με αυτόν τον τρόπο, ο δέκτης της ενημέρωσης θα καλλιεργήσει την κριτική ικανότητά του και θα αξιολογεί ορθά ποιες ειδήσεις είναι αξιόπιστες και ποιες είναι διαστρεβλωμένες, ώστε να αντιδρά στις διαστρεβλωμένες.

Ακόμα, η Πολιτεία έχει ως καθήκον να μεριμνήσει/φροντίσει ώστε να υφίσταται / υπάρχει αντικειμενική αλλά και λεπτομερής ενημέρωση. Εντός αυτού του πλαισίου, καθίσταται/γίνεται απαραίτητο να επιβάλλονται κυρώσεις/ποινές στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης όταν παραπληροφορούν με στόχο να εξυπηρετούνται ιδιοτελή συμφέροντα και να αποπροσανατολίζεται η κοινή γνώμη. Με αυτόν τον τρόπο, θα αποθαρρύνονται τα Μέσα Ενημέρωσης από το να διαπράττουν ενέργειες παραπληροφόρησης.

Εν κατακλείδι, αξιότιμοι κύριοι δημοσιογράφοι, αν και τα Μέσα Ενημέρωσης έχουν χάσει σήμερα τον προσανατολισμό τους, υπάρχουν τρόποι για να ξαναβρούν το κύρος και τη χαμένη αξιοπιστία τους. Οφείλουμε, συνεπώς, όλοι μας να αναλάβουμε την ευθύνη που μας αναλογεί ως πομποί και δέκτες της πληροφόρησης ώστε η δημοσιογραφία να ανταποκρίνεται ουσιαστικά στον κοινωνικό της ρόλο στηρίζοντας τον πολίτη και τη δημοκρατία.

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : ΖΥΡΜΠΑ ΣΟΦΙΑ

Τμήμα Φιλολογικού

Ορόσημο Χολαργού – Παπάγου